

Peter Prange

NEBESKI KRADLJIVCI

S nemačkog prevela
Irena Lea Janković

■ Laguna ■

Naslov originala

Peter Prange

HIMMELSDIEBE

Copyright © 2010 by Peter Prange, represented by AVA international GmbH, Germany, www.peterprange.de, www.ava-international.de.

Originally published 2010 by Pendo Verlag in der Piper Verlag GmbH, München, Germany

Translation Copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

Posvećeno uspomeni na ljubav veka

*Za Ernsta Hismerta
koji mi je prvi pokazao drugu stranu*

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

„Nikada ne biti trezven!“

M. E.

„Moja umetnost je mudrija od mene.“

L. C.

PREDGOVOR

Priča koja sledi nije činjenična biografija, nego roman pisan na osnovu istorijskog materijala. Prikazana radnja i sukobi u njoj većinom su izmišljeni. Zaključci o stvarnim događajima i dešavanjima, posebno kada je u pitanju privatna sfera likova, ni u kom slučaju nisu dokazivi ni mogući. Imena svih likova plod su mašte autora. Sve intimne scene, dijalози, kao i prikaz sveta osećanja svih aktera čista su fikcija.

PRVA KNJIGA

VELIKI ČAROBNJAK

LONDON

1937.

1.

Laura je preletala pogledom unaokolo. U kakav je to svet kročila?

Iako ove slike na zidovima vidi prvi put, kao da su joj oduvek poznate. Pred njom se stvorio nestvaran, nadrealan svet iz snova, lavirint koji odslikava njene sopstvene težnje i strahove. Mračne šume i prepletene stazice koje vode kroz čestare zadovoljstava... Cvetovi mesožderi koji u zastrašujućoj lepoti vrebaju svoj plen... Zabranjeni raj nastanjuju neka ptičja stvorenja s pretećim kljunovima i konjskim kopitama... Ponore blaženstva nadzire grabljivi slavuj...

„Mislim da se poznamo“, rekao je neko iza nje na užasno lošem engleskom s nemačkim naglaskom. „Nismo li već spavali zajedno?“

Laura je pogledala unaokolo. Iz mase posetilaca izložbe prilazio joj je muškarac nalik spodobu iz sveta u koji je upravo uronila. Visok i vitak, pojavio se pred njom kao iznikao iz poda, odeven u crnu pelerinu, suvonjav, pravog držanja, s licem kao u Cezara, sede kose i dvostruko stariji od nje.

„Veliki čarobnjak...“, prošaputala je.

„Kako, molim?“

Uzvratio joj je podsmešljivim i prodornim pogledom, svetlim, gotovo ledenoplavim očima. Lauru je zahvatila neka vrućina, kao da joj je neko zapalio najdublju unutrašnjost. Da, to je on, Veliki čarobnjak o kome je sanjala u detinjstvu: čovek koji će je promeniti – muškarac koga nikada ne bi smela da sretne.

Prizivajući svu snagu volje pribrala se i uzvratila mu podsmešljiv osmeh.

„Da, sećam se“, rekla je, „mada površno. Niste li pokušali da me zadovoljite?“

Njegovo uzano, rimsko lice na trenutak se nadulo kao ogroman balon i, umesto da joj odgovori, eksplozivno je kinuo.

„Uspomena na moje vojničke ratne dane“, rekao je pošto se iskijao. „Tokom inspekcije nekog topa pogodio me je povratni udar. Od tada katkad dolazi do ovakvih detonacija.“

„Već pomislih da želite da nadoknadite propušteno“, rekla je Laura kežeći se.

Smejući se pružio joj je ruku. „Smem li da se predstavim? Hari Vinter.“

Trgla se pri pomenu njegovog imena. Bože dragi, to je čovek koji je upriličio ovu izložbu! Stvaralac slika na zidovima koji je голу, neukrašenu prostoriju galerije na Temzi pretvorio u hram zagonetnih crteža i simbola! Čuveni – osporavani Hari Vinter!

Pružila mu je ruku oklevajući. „Laura Pedington.“

Prišao joj je sa zabačenom glavom nalik ptičijoj. Laura se potrudila da umiri iznenadno drhtanje svojih ruku. Šta će se desiti kada je ovaj čovek dodirne? Možda će je pretvoriti u žabu, kao kaznu za njeno nepoštovanje?

Pre nego što je uspeo da je uzme za ruku neko je zvecnuo čašom i žamor u prepunoj galeriji je utihnuo.

„Molim vas da me izvinite.“ Žalosnog izraza pokazao je na napeta lica unaokolo. „Moja sahrana očito više ne može da čeka.“

„Vaša – šta?“, upitala je Laura.

„Moja sahrana“, ponovio je. „Odlučio sam da dopustim da me danas odnesu u grob. I radovalo bi me ako mi ukažete čast poslednjim ispraćajem. Ali to nije razlog da se plašite,“ dodao je kada joj je ugledao lice. „*Mors porta vitae*. Uskrsnuće je uračunato u cenu.“

2.

„Pa, jesam li ti previše obećala?“

Džeraldina, Laurina najbolja prijateljica i koleginica sa studija na umetničkoj akademiji kod profesora Bonfona, vodila ju je kroz masu gostiju na svečanom otvaranju slikarske izložbe. Žene u haljinama, s dubljim izrezima nego što dopušta doba dana, stajale su oko muškaraca koji su se demonstrativno dosađivali i bez izuzetka se ponašali kao da se još manje zanimaju za slike na zidovima nego za dekoltee svojih pratilja. Izgledalo je da ih još jedino povezuju čaše šampanjca u rukama.

„I šta će se sada desiti?“, htela je da zna Laura, kada je Džeraldina zastala kraj stuba odakle se videla binica na kojoj je napravljen zlatni oltarčić od papirne kaše s tabernaklom na vrhu.

Džeraldina je zatresla glavom s pepeljastoplavom paž-fri-zurom i razvukla lice kao dadilja. „Samo sačekaj.“

Laura nije ni imala volje da dolazi na matine, čak je i tokom doručka bila neodlučna hoće li uopšte poći sa svojom prijateljicom. Zašto bi gledala slike drugih umetnika? I sama je umetnica! Ali Džeraldina joj je rekla da će to biti spektakl od koga će joj zastati dah. Uprkos tome roditelji su joj strogo zabranili posetu izložbi. Laura je trebalo da kroz tri nedelje debituje na dvoru, a njena balska haljina još nije gotova.

„Kako ti se dopada?“, upitala ju je Džeraldina kada je Hari Vinter stupio na binu.

„O kome pričaš?“

„Ne pravi se nevinašce! Svakako o NJEMU!“

„A, tako.“ Laura je slegnula ramenima. „Nije baš lep čovek. Ali je čvrsto uveren da izgleda dobro.“

„Nije lep čovek? Navodno je oborio više žena nego što je naslikao slika.“

„Onda mora da je stvarno umetnik.“

„Pazi, predstava počinje.“

Kada se Laura ponovo okrenula napred, na binu kod Harija Vintera izašla je mlada žena nalik vili, nežna i s čitavom grivom zlatnih uvojaka. Laura je namrštila čelo. Vidi li zaista ono što vidi? Žena je nosila gotovo providnu haljinu od lagane svile i ispod toga – NIŠTA! Kroz prozirnu tkaninu jasno su joj se videli vrhovi grudi i ispupčeno tamno stidno mesto. S lepršavim velom obigravala je oko Harija Vintera. Svoje krupne zelene oči neprestano je držala uperene u njega. Zgrabila mu je ispod pelerine i iz njene tame izvukla neki predmet koji je na prvi pogled izgledao kao gola, mišićava podlaktica, ali je u stvarnosti predstavljao nešto za šta je Lauri na um pala jedino reč Prijap. Odnekuda se začuo harmonijum i dok su se akordi nizali vila je podigla veštački falus, poljubila ga suznih očiju i potom ga zaključala u tabernakl na oltaru.

„Počivaj u miru“, rekla je preoblikovanim, tužnim glasom kada su tonovi harmonijuma prestali. „Želi da počiva u miru.“

Lauru je zahvatila nepoznata uzbuđenost. Skandal njenog života bilo je to što je još uvek devica. Svi njeni pokušaji da to promeni propali su zbog stidljivosti kandidata koji su dolazili u obzir. Do sada nije videla nagog muškarca – osim možda u sali za crtanje, ali se to ne računa. Sada je svakim delićem svoga tela osetila zašto veoma pati zbog te manjkavosti. Organ koji je vila na bini upravo zaključala u tabernakl izgledao je na perfektan način stvoren za potrebe za koje ga je priroda namenila.

„Reci mi, podsmevaju li se oni nama?“, upitala je Laura.

„To se kod Harija Vintera nikada ne može znati“, odvratila je Džeraldina. „Njegove šale su nekada čiste budalaštine, a katkad su gorka zbilja. Ali uglavnom su i jedno i drugo istovremeno.“

„Onda mogu za njega da se nadam da vila neće izgubiti ključ“, rekla je Laura.

„Ključ od tabernakla?“ Džeraldina ju je pogledala iskosa podignutih obrva. Potom se široko iskezila. „Pa, baš si pod utiskom.“

„Kakva glupost!“, prosiktala je Laura.

„Glupost? Aha!“

„Psst!“

Dok je Laura držala ruku ispred usta svoje prijateljice, Hari Vinter je stupio na rub binice. Bez ikakve grimase na licu podigao je desnu ruku da položi zavet sa svečanom ozbiljnošću nekog sveštenika.

„Odlučio sam da se ubuduće posvetim samo dvema stvarima“, objavio je. „Umetnosti i ratu. Već ovog meseca krećem za Madrid da se borim protiv fašizma. Pobeđićemo varvare ovog sveta silom i – mojim slikama!“

Još nije to ni izustio do kraja, a aplauz se zaorio kao da je buka bojišta Španskog građanskog rata odjekivala usred Londona.

3.

Čim je Hari Vinter sišao s bine galerija se ispraznila kao da je ogroman usisivač isisao publiku iz izložbenih prostorija. Zbog toga je na garderobi vladala velika gužva. Bila je gotovo jesen, dame su morale da zaogrnu svoje dekoltee toplim nerčevima da ne bi rizikovale kašalj pre početka sezone balova.

„Hoćeš li sa mnom i do akademije?“, upitala je Džeraldina dok im je garderoberka dodavala mantile. „Profesor Bonfon organizuje prijem. Misli da će Hari Vinter možda navratiti.“

Laura je oklevala na trenutak. Potom je ogrnula svoj mantil i odmahнула glavom.

„Ne“, rekla je. Imam zakazan termin. Znaš već“, dodala je kada je njena prijateljica nije odmah shvatila, „kod lekara.“

Džeraldinino lice se smrklo. „Još uvek zbog istog problema?“

„Da“, klimnula je Laura zahvalna što ne mora da izusti ružnu reč. „Još uvek zbog istog problema.“

Džeraldina je duboko uzdahnula. „Je l' baš toliko loše?“

Pre no što je Laura uspela da odgovori, očajnički glas neke žene presekao je ujednačeni žamor u foajeu.

„Ne smeš da me napustiš!“, vikala je žena. „Pripadamo jedno drugome! Iako više ne spavaš sa mnom!“

Žena je govorila francuski, ali je Laura razumela toliko. Iznenađeno se okrenula. Kraj staklenih vrata koja povezuju izložbeni deo galerije s predvorjem stajao je Hari Vinter. Na podu pred njim klečala je vila. Sada je nosila pripijenu jarkocrvenu haljinu sa izrezom od grudi do kolena i jasno se videlo da je ispod nje naga, kao i malopre ispod prozirne svilene odeće. Njena bujna kovrdžava kosa bila je razbarušena, a preplašene oči pune suza. Dok su se ostali posetioci izložbe pravili kao da se ništa ne dešava, posvećujući uvećanu pažnju garderobi, Laura nije mogla da skine pogled sa žene koja je obema rukama obgrila noge Harija Vintera kao neka orijentalna robinja.

„Molim te ne ostavljaj me! Volim te! Više od svog života!“

„Zašto plačeš?“, odvratio je Hari Vinter, takođe na francuskom, dok ju je pažljivo uzimao za ruke kako bi joj pomogao da ustane. „Od mene si naučila sve o ljubavi.“

„Ali moram nešto da ti kažem! Nešto lepo!“

„Ne, Florans. Naše vreme je isteklo. Mlada si i lepa, možeš da biraš muškarce. Dakle, ustani i daj se na posao!“

Laura je bila zapanjena. Kako ovaj čovek može da priča u javnosti o ovako intimnim stvarima? Istovremeno je bila fascinirana njegovom bezočnošću. Kakav slobodan duh... Dok

je još pokušavala da sredi utiske, Hari Vinter je okrenuo leđa vili i pošao prema Lauri.

„Jeste da me očekuje jedan profesor“, rekao je, ponovo na svom užasnom engleskom, „no radije bih proveo večer s vama, gospođice Pedington. Smem li da vas pozovem na obed?“

Laura nije razmišljala ni sekunde. „Pa svakako“, rekla je. „Pod uslovom da nije francuski lokal.“

„Oh, mrzite dobro jelo? Divno – ja takođe!“

Uz naklon joj je ponudio svoju ruku. Ali je Džeraldina zadržala Lauru.

„Jesi li zaboravila da imaš zakazan termin?“

Laura je prvo pogledala svoju prijateljicu, potom Harija Vintera koji ju je posmatrao podsmešljivo i pažljivo, ni najmanje ne mareći za jade vile koja je jecajući nestala u galeriji. Laura je osetila kako joj igra srce, iako istovremeno od straha nije mogla da govori. Trebalo je, *moral*a je da upozna ovog čoveka. To je muškarac na koga je oduvek čekala.

4.

Restoran je bio krcat i bučan pab u kome se nude riba i krompir ili pečena govedina sa sosom od mente. Hari i Laura su se odlučili za ribu i krompir. Dobar izbor. Iako su sedeli za stolom već čitav sat nisu gubili ni minuta na jelo.

„Ali ništa niste ni takli“, rekao je konobar kada im je doneo kafu.

Hari je ispraznio svoj tanjir u koficu za sekt ne skidajući pogled s Laure ni na sekundu. Nije čuo ni galamu za šankom, ni lupkanje tanjirima za susednim stolovima. Ništa drugo nije mogao do da je gleda. Laura je divna minijatura, toliko lepa kao da je rođena u njegovim snovima: svetlo, ovalno lice, krupne crne oči, puna, tamnocrvena usta koja mogu da se preobrate

u najdivniji osmeh koji je ikada video. Ali prvenstveno ga je očaravao naivan, ali istovremeno besraman način na koji se kretala i tu i tamo oduvavala svoj crni uvojak sa čela, kao da time uspeva da odagna čitavu stvarnost. Ona je nevesta vetra, starmala i fatalna žena ujedno. Bože dragi, kakvo mora da je zadovoljstvo prekršiti zavet s ovakvim stvorenjem...

„Ne strahujete da se kačite s Bogom? Ili s policijom?“, upitala je.

Govorila je gotovo nerazumljivom, nerazgovetnom mešavinom francuskog i engleskog. Ali Hariju se činilo da je to njemu nepoznat prajezik. Njen dubok, hrapav glas zvučao je kao da sa sobom nosi beskrajno bogato iskustvo. Pri tome je imala najviše dvadeset godina.

„Bog mi je najstariji prijatelj“, odvratio je. „Nalazimo se jednom nedeljno da igramo šah. Mada matori stalno blefira.“

„Onda sam radoznala šta će reći prilikom vašeg sledećeg pojavljivanja u galeriji.“

„Ko nije spreman da se kači s Bogom nije umetnik. A ko ima strah od policije nije sposoban da bude ni moler.“ Hari je uzeo gutljaj kafe i promenio temu. „Uzgred rečeno, dugujete mi pojašnjenje. Šta ste mislili pod Velikim čarobnjakom?“

Laura je oklevala na trenutak. Hari je s oduševljenjem zaključio da je porumenela.

„San iz mog detinjstva“, rekla je. „Gotovo svake noći u snu mi se pojavljivao Veliki čarobnjak. Ništa mi nije bilo draže nego da me oslobodi iz moga tela. I da me pretvori u divljeg konja – ili makar u nekog mladića.“

„Prelep motiv za sliku.“ Hari je od oduševljenja posegao za njenom rukom. „Jeste li ikada pokušavali da slikate?“

„Odakle znate da sam umetnica?“, upitala je.

Hari to nije znao, samo je pretpostavljao da je tako. „Odaje vas vaša koža“, rekao je. „Često dolazi u kontakt s terpentinom.“ Laurina suva i topla ruka ležala je u njegovoj, a da ona nije ni

pokušala da je izvuče. Najradije bi je poljubio, ali je znao šta posle biva, pa je brižljivo njenu ruku vratio na sto. „Pričajte mi o svom slikanju. Šta su vam motivi – mislim, osim ribe i krompira?“

„Profesor Bonfon uvek nam daje samo da slikamo jabuke“, rekla je dok je gledala u svoju osamljenu ruku. „Uvek istu jabuku, sve dok se ne smežura i istruli. Potom uzimamo sledeću.“

„Kakvo to ima značenje?“, upitao je Hari.

Laura ga je pogledala i iskežila se. Očito je shvatila poređenje.

„Zbog toga ste zapravo dali onaj čudan zavet?“, htela je da zna. „Zato što ste već toliko stari?“

„U tom slučaju ne bih mogao da se ponosim.“ Uzdahnuo je. „Ne, sasvim je suprotno. Žalosno mi je što mi Dada stalno komanduje. Baš je briga za moju starost. Nikada mira, uvek je u nekoj potrazi.“

„Dada?“, Laura je namrštila čelo.

„Moje drugo ja. Ptičje stvorenje na mojim slikama. Osim toga... Ali to ne mogu da vam kažem, a da ne pocrvenim.“

Njegov osmeh joj je ponovo zarumeneo lice. „Shvatam. *Počivaj u miru...*“

Hari je sada bio tako oduševljen da je morao da sedne na svoje šake. Oprez: opasnost od erekcije! Jedino nije gospodario svojim očima. Iako im je zapovedio da se okrenu, pogled mu je ostao prikovan za Lauru. Kako li se ljubi? Ljubi li omamljena, bez zadnjih misli? Ili daje prednost mondenskim poljupcima?

„Jeste li već čitali nešto od Sigmunda Frojda?“, upitao je.

„Ne. Utoliko je zabavnije da pričamo o njemu.“

„Onda ne moram da vam objašnjavam šta je sublimacija“, rekao je. „Čitavog života sam traćio snagu na ljubav. Sada konačno želim da se usredsredim na umetnost. I na svoju misiju. Borcima za slobodu u Španiji trebaju moje slike.“

„Mislite, što mogu monasi uspeće i vama?“

„Šta znate o monasima?“

„Vaspitavana sam u manastiru. Jedno vreme sam čak htela da postanem opatica, ili svetica. Ali su me izbacili iz škole. Važila sam za nepopravljivu. Smatrali su me ludom jer sam uvek pisala samo kao u ogledalu.“ Laura je oduvala uvojak sa čela. „Pa eto, sedimo ovde već dva sata i vi mi ništa niste ponudili. Koji je razlog vaše neljubaznosti?“

Hari je morao glasno da se nasmeje. „Ne mislim ništa lično“, odvratio je. „Samo, ljubav mi više ništa ne pruža. Doživeo sam sve što se može doživeti na tom polju. Jedina avantura koja me još zanima jeste umetnost.“

Zapalio je cigaretu. Da li je ostavio utisak na nju? Laura je bez pitanja uzela cigaretu iz njegove tabakere, zapalila je njegovim upaljačem i odmah počela da je puši.

„Mislite li to stvarno ozbiljno?“, upitala je i netremice ga gledajući dunula mu dim u lice.

Hari poznaje tu igru. Njegova majka, kad god je sumnjala da on laže, primoravala ga je da je gleda u oči, a on je svaki put uspevao da izdrži njen pogled, tako da je morala da mu poveruje – svejedno da li je lagao ili govorio istinu. Ali pogled crnih krupnih očiju kojima ga je Laura sada proveravala bilo je teško izdržati. Imao je loš osećaj da ova devojka tačno zna ono što ni on sam uopšte ne zna – naime, šta hoće od nje.

„To me pitate iako ste bili na izložbi?“, odvratio je. „Svaka moja slika je dokaz koliko sam ozbiljan.“ Laura je slegnula ramenima. „Nisam bila na izložbi.“

„Hoćete da me uvredite?“, povikao je tako glasno da se nekoliko glava okrenulo ka njemu. „Čime ste se onda bavili čitavo pre podne u galeriji?“

Povukla je dim iz cigarete. Ne sklanjajući pogled sa njega rekla je: „Šetala sam po vašoj duši.“

Na trenutak mu je ponestalo reči. Nešto inteligentnije još nijedan kritičar nije napisao o njegovim izložbama. Bio je toliko srećan zbog njenog odgovora kao da ga je poljubila – ne na

omamljujući način, nego veoma mondenski. Neko vreme je ćutao kako bi uživao u čaroliji njenih reči.

„I?“, upitao je napokon. „Nije li to uzbudljivije od razmene telesnih tečnosti?“

Laura još uvek nije pokazala nikakvu mimiku. „Ne pripadaju li umetnosti i te stvari?“

Hari je opet zanemio. Da li se đavo uvukao u telo ove devojke kako bi njega kušao? Ono što je Laura rekla na začuđujući način odgovara njegovom shvatanju umetnosti i života. Svaka slika može da se smatra istinitom jer nije ništa drugo do sanjarenje njenog stvaraoca. No još više je na njega ostavilo utisak to što je izgledalo da Laura uopšte nije svesna onoga što je tako usputno rekla. Kao dete koje sa sigurnošću mesečara rešava teške jednačine nemajući ni najmanjeg pojma o svojoj genijalnosti.

„Odakle znate sve to?“, upitao je. „Od vašeg profesora-jabučara? Premladi ste za takve stvari.“

Laura je izvadila kašiku iz posude za senf i počela da slika po svojoj salveti. „Kada sam videla vaše slike“, rekla je Laura više za sebe, „bilo je to nešto nalik prepoznavanju. Kao da sam kročila u svet u kome sam odavno rođena.“

Neko vreme nije prozborila ni reči. Slikala je u tišini kao da u prostoriji nema nikoga.

„Smem li da pogledam?“, upitao je Hari kada je bila gotova sa slikom od senfa.

Bez reči mu je gurnula salvetu. Njen crtež je predstavljao čoveka s lepršavom kosom. U visini srca iz prsa mu je svetleo Mesec i osvetljavao tamnu, opustelu okolinu, gde je krilato stvorenje razvlačilo zmije otrovnice.

„Zaslužili ste bolje obrazovanje od slikanja jabuka“, rekao je Hari. Od uzbuđenja je sasvim zaboravio da puši. Pepeo je visio s njegove cigarete kao zgrbljeni crv, a žar je dogoreo do filtera.

„O čemu razmišljate?“, htela je da zna.

„Kao možemo da iskoristimo vreme“, odvratio je. „Biću u Engleskoj još nedelju dana. Šta predlažete?“

„Nedelju dana?“ Laura nije oklevala ni sekunde. „Onda obavezno morate da vidite Kornvol.“

„Dobro“, rekao je Hari. Ugasio je cigaretu i ustao. „Kada krećemo? Sada, odmah? Moj galerista mi je pozajmio auto. Stoji u garaži na Trgu Pikadili. Verujem da to nije daleko odavde.“

Očekivao je protivljenje, možda čak i ljutnju, ali Laura je samo izrazila svoju pomisao: „A Florans?“

Hari je prišao njenoj strani stola da joj pomogne oko stolice i nasmejao se srdačno koliko god je mogao. „Koja Florans?“, odgovorio je pitanjem. „Ja sam slobodan čovek.“

5.

Već iste noći stigli su u Kornvol. Gostionica koju su odabrali bila je kao golubije gnezdo pripijeno uz rub litice nad morem. Imala je tri sobe. Trebalo im je deset minuta da zvonjavom dozovu gostioničara iz kreveta. Sada su stajali na recepciji. Dok je Hari popunjavao formular za prijavljivanje, Laura se latila telefona i dala da je spoje s Londonom.

„Za ime boga, *gde* si?“

Glas njene majke koji se čuo jasno i dobro kao da ova stoji kraj nje gotovo se prolamao. Laura je udaljila slušalicu od uha da joj se ne ošteti bubna opna.

„U Kaus Kriku. Šta ću kada se mesto tako zove.“

„Odmah se vraćaj! Taj takozvani umetnik je drzak bludnik. Tvoj otac i ja smo se raspitali!“

„Ne mogu da te razumem, mama. Šušti na vezi. Ali ne brini. Džeraldina i ja imamo zasebnu sobu. Osim toga, sa mnom su

svi učenici sa moje klase. Gospodin Ejmrouz, brat galeriste, znaš ga, ovde ima gostionicu.“

„Trebao odmah da se vratiš! Ako tvoj otac dozna za ovo – ne smem ni da pomislim! Dobiće srčani udar!“

„Mama, veza je veoma loša. Jedva te čujem.“

„Ako sutra ne budeš ovde, reći ću sve tvom ocu. Onda ćeš ga ti imati na savesti! Je l' to hoćeš?“

„Sada moram da prekinem, mama. Javiću vam se opet. Najkasnije za nedelju dana.“

Ne čekajući majčin odgovor, Laura je spustila slušalicu. Ovo je uspelo! Ali kako će to ići ubuduće?

„Potrebne su nam dve sobe“, rekao je Hari na svom užasnom engleskom.

Gostioničar je mahinalno posegnuo za ključevima na dasci. Bademantil mu je bio na žuto-bele pruge kao i zidne tapete iza recepcije.

„Dve sobe?“, upitala je Laura. „Jeste li vi moler koje se plaši policije?“

Hari joj je bez reči dodao pero. Laura je namrštila čelo. Da li on stvarno želi da spavaju u odvojenim sobama? Ili hoće samo da stvori takav privid. Nesigurno je potpisala formular koji je glasio na njeno ime.

Uzано stepenište, osvetljeno samo slabom lampom, vodilo je na prvi sprat. Na odmorištu stepenica gostioničar je otvorio vrata dve susedne sobe. Crna mačka se pomerila sa svoga mesta za spavanje na klupi. Laura je osetila kako joj šake postaju vlažne. Pod kakvim izgovorom će je Hari otpratiti u sobu? Odjednom se uplašila. Ovom čoveku se pred stopala bacaju prelepe, polunage žene, a ona je samo bezazlena devojka.

„Želim vam laku noć“, rekao je Hari.

„Kako molim?“ Laura nije verovala da je dobro čula.

„Možda ćemo se videti u našim snovima.“

Pre no što je išta mogla da odvrati nestao je u svojoj sobi zajedno s mačkom koja se za njim provukla kroz još uvek odškrinuta vrata. Potom se začulo okretanje ključa.

S olakšanjem, ali i razočaranjem Laura je gledala u zabravljena vrata. Ismejava li se on to s njom?

Uzrujano je ušla u svoju sobu gde je mirisalo na vosak za poliranje i sveže oprano rublje. Iznad kreveta je visilo raspeće, jedini ukras na golom zidu u prostoriji. Mora biti da su gostioničari katolici. Laura je izula cipele i načuljila uši. Treba li i ona da okrene ključ? Ako zaključa, on će morati da pokuca. Tada će imati koliko hoće vremena da mu otvori – ako mu uopšte otvori. Dopala joj se pomisao kako ga pušta da cupka pred vratima. Ipak, ako zaključa, možda će je smatrati malom, smernom manastirskom učenicom i odmah se odvratiti od nje.

Dođavola kako da postupi?

Kada je prišla krevetu, kroz zid je čula korake. Očito još nije legao da spava. Dok su u susednoj sobi škripale podne daske, u Lauri su sa svakim njegovim korakom rasli i nelagodnost i odvažnost u isti mah.

Ne, neće zaključati vrata. Ugasila je svetlo, skinula se naga i uvukla se pod pokrivač.

Oči su joj se postepeno privikle na tamu. Osećala je grub lan na koži, a telo joj je prožimalo predivno uzbuđenje. Da li je ovo sve stvarnost, zbilja? Ona u usamljenoj gostionici s Harijem Vinterom? Ili sve to samo sanja i ubrzo će se probuditi u svojoj devojačkoj sobi, u sumornoj, zastrašujućoj palati svojih roditelja?

Mesečev srp je obasjavao njenu sobu, a zavese na prozorima blago su se njihale na noćnom povetarcu. Sa plaže je do nje dopirao šum talasa, dok se u blizini još uvek čulo škripanje poda pod koracima muškarca koga poznaje tek nekoliko sati.

Ko je ovaj čovek? Da li je stvarno Veliki čarobnjak koji će je osloboditi? Iz njenog tela i iz njenog malog, bednog života? Ili je on drzak bludnik, kako je rekla njena majka?

Negde u kući tiho je kuckao sat. Sasvim nesvesno Laura je povukla pokrivač preko ramena. Bila je toliko umorna da više nije mogla da drži otvorene oči. Nije spavala poslednjih dvadeset sati. Vratile su joj se slike od prethodnog dana kao iz nekog drugog sveta. Vilina igra s velom... seta na ženinom licu kada je poljubila Prijap... Neverovatno svetle, gotovo ledenoplave oči kojima je Hari Vinter oštro posmatrao ljude... njegov govor o Dadi i Bogu...

Ta sećanja za Lauru su bila kao neki neupotrebljeni muzički instrument iz koga se puštaju prvi tonovi. Odjednom je osetila vrućinu i nestrpljivo je svukla pokrivač s tela. Čula je kako je erotska privlačnost hemija, ali je ta hemija zapravo alhemija, tako da se čarobnjak razume u nju. Setila se njegovog zaveta. Hoće li ga prekršiti zbog nje? Nije se usudila ni da pomisli na to, ali nije mogla da misli ni na šta drugo. Osetila se kao kraljica.

„Laura...?“

Začulo se tiho kucanje na vratima. Uplašeno se uspravila u krevetu. Upravo je svitao novi dan.

Da li je zadremala?

„Laura...“

Dok je ponavljao njeno ime odškrinuo je vrata. Laura se ugrizla za usnu. Zašto se ne oglašavaju fanfare? Zašto ne zalupaju bubnjevi? Drhtavo je posegla za izgužvanim čaršavima kako bi pokrila svoju golotinju. Ali godovo da nije ni podigla ruku, a već ju je opet spustila. Ne, ako preko ovog čoveka želi da postane kraljica, onda želi i da ga dočeka kao kraljica. Dok joj je jeza prožimala čitavo telo, sedela je na dušek u raširenih nogu i uzdignute glave.

„Nije vas sramota?“ prošaputao je kroz odškrinuta vrata. „Znam da ste nagi.“

Laura je duboko uzdahnula. Tada su se vrata otvorila i Hari Vinter je ušao. Ali umesto da je gleda, rukom je prekrpio oči, a drugom joj je dobio mantil koji je skinula na recepciji.

„Molim vas, obucite se“, rekao je. „Moram nešto da vam pokažem. Sačekaću napolju za toliko.“

„Klipan!“

Tiho psujući Laura je dohvatila svoju odeću.

Ma kakav drzak bludnik...

6.

Hari Vinter je čekao napolju u sivilu zore. Ogrnut crnom pelelinom, oslonio se na blatobran vokshola svoga galeriste i pušio cigaretu.

„Oh, opatica“, rekao je podsmešljivo, kada se Laura pojavila na vratima, i odbacio cigaretu. „Moje katoličko srce igra ispunjeno ljubavlju!“

Laura je zabacila glavu i izašla iz kuće. Svojom ešarpom je kao velom obmotala kosu tako da joj se nije video nijedan pramen, a parčetom kanapa je na lanac na vratu pričvrstila raspeće iz sobe. Sada se dičila njime na mantilu kao amuletom – upadljivim podsetnikom na prethodnu noć koja za nju nije bila ona prava.

„Nadam se da sam ovim pogodila vaš loš ukus“, rekla je. „Ako mi je to uspelo, tim lepše. Ali zašto ste me najurili iz kreveta u ovo doba za spavanje? Želite li da sakupljate šumsko voće za doručak? Ili možda da pomuzete kravu?“

„Psst... Jednostavno pođite sa mnom!“

Bez pitanja ju je uzeo za ruku i povukao je za sobom u pravcu dva keltska megalita koji su se uzdizali iznad strme obale kao džinovska kamena kapija. Pratila ga je mada se u njoj sve pobunilo. Dođavola, zašto ovo radi? – pomislila je kada je držeći ga za ruku prošla na drugu stranu. Klipan je dopustio da ga čitavu noć uzaludno čeka i zaslužio je kaznu. Više zbog

svojih misli spoticala se o korenje i kamenje i silazila s Harijem niz liticu ka plaži. Iako je bila prilično besna morala je da se nasmeje. On u crnoj pelerini i ona s belim velom – zaista su izgledali kao sveštenik i opatica.

„Šta treba da radim ovde?“, upitala je kada je na polovini strmine zatražio od nje da sedne na stenoviti ispust.

„Ništa“, rekao je. „Ili tačnije: sve! Treba da *gledate*.“

Smrzavajući se u tankom mantilu, ispod koga je nosila samo nešto donjeg rublja, Laura je sela kraj njega. Tragovi magle visili su između dina i iznad fjorda, koji su obuhvatale šumovite stene kao dve ogromne ruke. U daljini su poput senki vodom klizili ribarski brodići, na povratku iz noćnog ribolova, praćeni pojedinačnim kreštanjem morskih ptica. Laura je odjednom poverovala da čuje sasvim tih šapat. Šta je to? U sivilu zore kopno i more su se stopili i pretvorili u okolinu iz snova u kojoj duše stvari počinju da govore njegovim glasom, glasom Harija Vintera.

„Priroda je hram u kome svaki stub živi i obraća nam se tajanstvenim jezicima...“

Dok je mrmljao reči kao kakav sveštenik, pred njenim očima se svet preobraćao u magično carstvo puno duhova i mitskih stvorenja. Nikada viđeni oblici i figure izronili su iz polutame, kao i senke i opsene, ogromni insekti koji vrve na sve strane, izdžikljale paprati i listovi, razigrane vile i vilenjaci koji se stalno iznova rađaju sami od sebe kao svetlost i tama. Laura nije dolazila do daha. Odjednom je sve to videla pred sobom – i vidljivo i nevidljivo – obuhvaćeno samo jednim jedinim pogledom: život i smrt, nestanak i nastajanje, trulež i klicu. Osećala se kao Alisa u Zemlji čuda. Da, Hari Vinter je Veliki čarobnjak a njegova umetnost je gledanje. Pred njenim očima sve se preobraćalo. Svaka stvar je dobijala novi oblik, nezamislivo značenje. Bilo je kao da je on za nju stvorio novi svet.

„Od koga ste naučili da ovako stvarate čarolije?“

„Od svoga oca“, odvratio je Hari. „Bio je učitelj za gluwoneme – i strastveni slikar amater. Svaki slobodan minut provodio je na otvorenom za štafelajem. Ali sve što je slikao moralo je da bude strogo prirodno. Za njega je priroda bila sve, a umetnost samo ono što je verno odslikava. Bilo je to tako sve do dana, nisam imao ni deset godina, kada je slikao okolinu u kojoj je grana nekog drveta štrčala i kvarila čitav pogled. Tada se desilo nešto nečuveno! Prvi put u životu otac je izneverio prirodu time što je na slici uklonio granu. Ali ta izdaja ga je toliko mučila da čitave noći nije oka sklopio. Kada je sledećeg jutra još uvek patio zbog toga, dobio sam ideju. Otišao sam u podrum i...“

„Ne pričajte dalje!“, upala mu je Laura u reč. „Znam šta ste uradili!“

„Baš sam radoznao da čujem!“

„Uzeli ste testeru i odsekli granu. Time ste sliku usaglasili s prirodom.“

Hari se okrenuo k njoj i gledao je svojim svetloplavim očima. Ali ovoga puta bez podsmeha u pogledu, nego samo s bezgraničnom začuđenošću.

„Odakle znate?“

„Nije bilo teško odgonetnuti“, rekla je. „Druge mogućnosti nije bilo.“

„U pravu ste“, odvratio je Hari. „Nije bilo druge mogućnosti.“ „Bio mi je to nauk. Od tada sam jednom zasnagda shvatio jednu stvar.“

„A to je?“

„Da je moć predstave o nečemu jača od svake stvarnosti.“

Laura ga je gledala kao neku prikazu. „Šta ste to rekli?“, šapnula je.

Misli su joj toliko lutale, kao da odjednom jedan i jedan više nisu dva, nego tri ili četiri, ili petnaest hiljada dvadeset sedam. Pritom je samo izneo istinu koju, jednom izrečenu, niko ne može da negira, da kaže da ona nema barem pet-šest značenja.

„Trezveni ljudi“, nastavio je Hari, „svoju predstavu o nečemu uklapaju u stvarnost, a nerealni, nasuprot njima, uklapaju stvarnost u svoje predstave. Zato prava umetnost, bilo u životu ili u slikarstvu, uvek potiče od nerealnih ljudi.“

Još tokom razgovora Lauru je ispunila neka do tada nepoznata snaga. Nije neverovatno da joj je nerazumno zaista postalo razumno! U njoj je rasla gotovo nesvesna nada u to i pitanje joj je bilo brže od razmišljanja:

„Šta mislite, da li biste mogli da me naučite da isto tako *gledam*?“

Hari je sumnjičavo zavrteo glavom. „Niste li sami rekli da ste nepopravljivi? Ne plašite se“, dodao je brzo kada joj je ugledao lice. „Nepopravljivi učenici su jedini koji se stvarno mogu podučiti nečemu. Ali prethodno moram nešto da saznam. Zašto slikate?“

Laura je opet gledala u more. Na horizontu su se podizali poslednji tragovi magle i nežnorožičasti zrak najavio je izlazak sunca. Laura se odjednom osetila premala u odnosu na tu igru koja se svakodnevno ponavlja već milionima godina i koja je ipak veličanstvenija i upečatljivija od svake predstave koju neko može da inscenira na bini ili na filmskom platnu.

„Zna li kradljivac“, počela je tiho, „koji kreće na Nebo u pljačkaški pohod, s kakvim plenom će se vratiti na Zemlju?“

Nemo je oborio pogled iz straha da ne kaže nešto glupo, ali je Laura poverovala da je klimnuo.

„Umetnik jedino mora da zna šta *neće*“, rekao je. „Ako zna za čim traga, onda nije umetnik.“

„Ali ja želim da *pronađem* nešto!“, povikala je i pogledala ga.

Hari joj je uzvratio pogled. Izgledalo je da je beskrajno razočaran njenim odgovorom.

„I – šta želite da *pronađete*?“

„Samu sebe!“, povikala je Laura. „Lica svoje duše! Lica koja još uvek ne poznajem. Lica koja su mi zabranjivana. Više ne mogu da opstanem u ovom teskobnom životu!“

Neko vreme ništa nije govorio. Njegovo ćutanje bilo je toliko intenzivno da je Laura morala da proguta knedlu. Odjednom se setila da je ispod mantila gotovo naga i shvatila je zašto je on sebi dao čudan zavet: time je hteo da koriguje realnost, kao kada je u pitanju gledanje... U istom trenutku joj je obgrlio lice. Veo joj je kliznuo s kose i Hari ju je poljubio kao da je to jedini razuman odgovor na njeno nemo pitanje.

Kada je ponovo otvorila oči, Laura je poverovala da pliva u njegovom plavom pogledu. U njoj je sevnula uzbuđljiva pomisao. Da li je on jedini koji može da stvara čarolije?

Hari ju je blago odgurnuo kao da je zarazna. Poskočio je i prstima načinio krst u njenom pravcu.

„*Vade retro, satana!*“

7.

Smejući se penjali su se uz stenje. Laura se radovala doručku i vrućoj kafi. Stomak joj je bio kao velika rupa. Čudno. Ne oseća li se ovakva glad tek posle prve ljubavne noći? Barem tako stoji u romanima.

„Možda ću ostati nekoliko dana duže“, rekao je Hari kada su na rubu stene stigli do kamene kapije kroz koju je put vodio natrag u gostionicu. Pramenovi magle su se u međuvremenu razili, fjord pod njihovim stopalima obasjavali su blistavi sunčevi zraci, a voda u zalivu je svetlucala kao da u njoj jezde milioni riba.

„Želiš još da ostaneš?“, upitala je Laura dodirujući raspeće. „Sa mnom?“

„Ne, s mačkom!“, nasmejao se Hari. Potom se uozbiljio. „Pobogu – svakako s tobom. S kime bih inače? Sve što radim ovde svodi se na jednu jedinu ponudu. Nisi to primetila?“

Laura je bila srećna kao dete koje se budi ujutru na svoj rođendan i vidi upakovane poklone. Ali pre bi sebi odgrizla jezik nego da prizna Hariju koliko joj znače njegove reči.

„Ne bojiš se da će tvoji prijatelji u Španiji izgubiti rat bez tebe?“, našalila se.

„Neće se usuditi“, odvratio je. „Tačno znaju da moje slike pokreću više od hiljadu topova i zato će ofanziva sačekati mene. Ali, dođavola, šta je ovo?“

Laura je pogledala u pravcu gostionice. U dvorištu je stajalo policijsko vozilo s rešetkama na prozorima. Iza njega, kraj ulaznih vrata, prepoznala je gostioničara kako razgovara s dvojicom službenika. Jedan je nosio uniformu, a drugi trenčkot.

„Za kime li tragaju?“, upitao je Hari i počeo nos.

„Možda za dvoje odbeglih molera?“, kazala je Laura.

Još dok su razgovarali prišao im je policajac. Službenik je s dva prsta dotakao svoj šlem.

„Policajac Bakster“, predstavio se. „Vi ste Hari Vinter?“

„Tako je“, potvrdio je Hari na svom užasnom engleskom. „Zašto pitate?“

„Jutros je iz Londona stigao ovaj telegram.“ Policajac je iz policijske jakne izvadio koverat. „Tu je prijava protiv vas – zbog bluda.“

Hari nije bio sposoban da odgovori. Dok mu se lice naduvalo kao balon kako bi eksplodiralo u glasno kijanje, Laura je prebledela. Nije sumnjala ko je iza ovoga.

„Da slučajno prijavu nije podneo izvesni gospodin Pedington?“, upitala je.

Policajac je bacio pogled na telegram. „Tačno. Odakle to znate?“

„Gospodin Pedington je moj otac!“ Udarila je nadlanicom u telegram. „Kakva je ovo koještarija? Samo zato što sam maloletna? Gospodin Vinter ne sme da dopusti da ga okrive! Spavali smo u odvojenim sobama! Nije li tako, Hari?“

Ovaj je upravo brisao nos.

„Znam“, odvratio je policajac. „Razgovarali smo sa gostioničarem i proverili smo sobe.“

„Pa eto! Onda, moliću, pustite nas da sada doručujemo!“ Odgurnula je službenika u stranu i klimnula Hariju. „Dodži“, rekla mu je na francuskom. „Ovde smrdi!“

„Stvarno? Mislio sam da je ovde poljski vazduh.“ Stavio je maramicu u džep i pružio joj ruku. „Da, idemo. Pre nego što se ohladi kafa.“

Okrenuli su se prema gostionici. Gostioničar, koji ih je posmatrao sa ulaza, obrisao je ruke o kecelju i otvorio im vrata.

Ali nisu napravili ni drugi korak, a policajac im je prepričio put.

„Svakako je vaš slobodan izbor šta ćete raditi, gospođice Pedington“, rekao je, „ali gospodin Vinter ostaje ovde!“ Kako bi potkrepio svoje reči zadržao je Harija hvatanjem za ruku.

„Šta vam je?“, pobunio se Hari. „Nemate prava da me dodirujete!“

„Ne želimo više da vam nudimo poljski vazduh“, rekao je na čistom francuskom službenik u civilu koji je do tada ćutao. „Daje vam se na znanje, gospodine Vinter“, dodao je na engleskom, „da se optužba ne odnosi na zavođenje maloletnice, kako očito pretpostavljate, nego na pornografiju povezanu s bogohuljenjem.“ Uzeo je telegram iz ruke svoga kolege, ponovo ga sklopio i stavio u džep na prsima svog trenčkota. „Prema našim informacijama vašem ispadu je prisustvovalo oko dve stotine osoba koje u svakom trenutku to mogu da potvrde.“

Laura je shvatila. Nastup u galeriji... Hari je zanemio kao i ona. Stajao je tu razrogačenih očiju i otvorenih usta, a da mu preko usana nije prešao ni ton. U crnoj pelerini izgledao je kao čarobnjak kome je propao trik i kome je izostao aplauz.

„Gospodine Vinter“, rekao je službenik u civilu, „ovim vam saopštavam da ste proglašeni nepoželjnim strancem. Imate

četrdeset osam sati vremena da napustite Englesku.“ Službenik je glavom dao znak uniformisanom policajcu. „Odvezite ga.“

8.

Laura je uveče opet bila u Londonu. Ali ne kod svojih roditelja, nego kod Džeraldine. Nagovarala je svoju prijateljicu sa umetničke akademije da je sakrije na noć ili dve, pre no što krene na veliki put.

„Jesi li ti luda?“, upitala je Džeraldina kada je saznala njen plan.

„Nikada nisam bila ovako razumna“, rekla je Laura. „Uostalom, ti si me odvušla na njegovu izložbu. Nisi mi davala mira dok se nisam upoznala s njim.“

„Kao umetnika – da! Ali ne kao muškarca!“ Džeraldina je s nerazumevanjem odmahivala glavom. „I stvarno želiš da pobegneš s njim? S potpuno nepoznatim čovekom?“

„Kada iz Engleske proteruju umetnike, tu više nemam šta da tražim. Smem li?“

Ne sačekavši odobrenje svoje prijateljice odgrizla je komad kobasice, koja je ležala na stolu između Džeraldininog slikarskog pribora, i zalila zalogaj gutljajem vina s ukusom terpentina. Svejedno – važno je da je alkohol! Laura nikada ranije nije vozila auto, a danas je prešla put od preko trista milja. Kada su policajci nestali s Harijem, gostioničar je doveo kovača iz sela. I kovač je vozio vokshol i pokazao joj kako se upravlja autom.

„Potrebna mi je tvoja pomoć“, rekla je Laura. „Novac, odeća – pre svega moj pasoš. Naći ćeš ga u srednjoj fioci mog pisaćeg stola. Najbolje kreni odmah. U ovo vreme je samo posluha kod kuće. Moja majka danas igra bridž, to veče joj je sveto, a otac ne stiže iz firme pre devet.“

„Kuda ćeš uopšte?“, upitala je Džeraldina.

„Idem s Harijem u Španiju.“

„Za ime boga! U Španiji je rat! Svi fašisti i komunisti Evrope tamo međusobno lupaju glave.“

„I ovde je rat! Moj otac je prijavio Harija! Odvezli su ga kao nekog zlikovca!“

„Da li ti je naposljetku jasno u šta se upuštaš? Šta očekuješ od tog čoveka?“

„Od njega želim da naučim da gledam. Gledanje, slikanje i život!“

„Život?“ Džeraldina je prasnula u smeh. „Zavetovao se da više neće dotaći ženu!“

Laura je oduvala uvojak sa čela. „Kao dete želela sam da postanem opatica ili svetica. Sada konačno imam šansu! Ko zna, možda ću čak naučiti veštinu levitacije!“

„U najboljem slučaju naučićeš veštinu gladovanja“, odvrtila je Džeraldina istovremeno uzimajući gutljaj vina. „Za ime boga, Laura, za tri nedelje je dvorski bal. Bićeš predstavljena kralju. Tvoji roditelji su za to uzdrnali i nebo i zemlju.“

Umesto odgovora, Laura je prevrnula očima. Tačno je da su njeni roditelji uzdrnali i nebo i zemlju – ali samo da bi ispunili svoje snove. Njen otac je u životu zaradio više novca nego što može da potroši i upravo je kupio zamak – s toliko ispusta, tornjeva i lukova da će biti neophodno zaposliti barem dvadesetak ljudi koji će održavati odvratnu staru kućerinu. Laurina majka, koja je gajila ljubav prema lakim, providnim tkaninama i svakome pričala da je u mladosti opštila sa piscima, u stvari je bila samo kćer seoskog lekara, ali je tvrdila da potiče od austrijskog cara Franca Jozefa. Da bi konačno stvarnost prilagodila svojim snovima, postavljala se na glavu da uda Lauru za nekog lorda ili grofa.

„Najpoželjniji mladići Londona već sada se tuku za tvoju plesnu kartu“, rekla je Džeraldina. „Kladim se da ćeš na balu dobiti barem desetak ponuda.“

„Sa snobovskim bebastim facama u najboljem slučaju mogu da se igram u pesku, ali ne i da odem s njima u krevet. Pored toga već imam jednu ponudu. To je dovoljno.“

Džeraldina je odmahнула glavom. „Ne čini ono zbog čega ćeš kasnije zažaliti“, rekla je. „Hari Vinter može da ti bude otac!“

„Jedino ako veruješ u ono što mu stoji u ličnoj karti“, odvrtila je Laura. „U stvarnosti je mnogo mlađi od mene. Rođen je u budućnosti!“

„Više nisi pri zdravoj pameti!“ Džeraldina je od nervoze uzela neku krpnu i njome počela da briše četkice. „A šta je s tvojim pregledima?“, želela je da zna. „Sama si rekla koliko je taj *problem* akutan. Ne smeš to da shvataš olako. *Problem* može da bude veoma ozbiljan. Treba li da mu izgovorim ime kako bi se urazumila?“

„Odmah da si začutala, opominjem te!“ Laura je poskočila i ne obazirući se na četkice uzela Džeraldininu ruku i pritisnula je uz sebe. „Molim te, moraš da mi pomogneš. Jedina si mi prijateljica.“

„Ah, Laura...“

Džeraldina joj je nesigurno uzvratila pogled. Ali pre no što je išta uspela da kaže, napolju su odjeknuli koraci. U sledećem trenutku ulazna vrata su se naglo otvorila.

Laura je išla unaokolo. U prostoriju su upali uplakani anđeo u tilu i đavo s kopitama kome kao da su izrasla i dva roga. Njeni roditelji.

„Hvala bogu“, povikali su oboje uglas i zaleteli se ka Lauri. „Hvala bogu što si još tu!“

9.

Gde je Laura?

Njena prijateljica Džeraldina, s paž-frizurom i užasnom razumnošću na svom konjastom licu, koja je Hariju delovala

kao vaspitačica u ženskom internatu, izvestila ga je da se njegova Nevesta vetra vratila u London – pod okrilje svojih roditelja. Džerladina je dodala da je Laura dovezla vokshol. Predala mu je ključeve. Kola su u garaži na Trgu Pikadili i mogu se odvesti u svakom trenutku.

Hteo je da potraži Lauru kako bi saznao šta se desilo. Nije mogao da poveruje da se dobrovoljno vratila svojim roditeljima – bila bi to čista izdaja. Ali dvojica policajaca, koja su ga neprestano nadzirala sve dok ne napusti zemlju, zabranila su mu, pod pretnjom novčanom kaznom koja prevazilazi njegova finansijska sredstva, da se približi na manje od sto koraka zamku u kome Vilijem Lojd Pedington drži zatočenu svoju kćer.

Hariju je ostala samo jedna mogućnost da se osveti: da povuče svoja umetnička dela. Zajedno s Bertramom Ejmrouzom, organizatorom njegove izložbe i vlasnikom galerije, sada je pod policijskim nadzorom skidao svoje slike sa zidova u nameri da ih upakuje u sanduke i ekspeduje natrag u Pariz.

„Želite li stvarno da prekinete izložbu?“, upitao je Bertram Ejmrouz, koji je sa svojim crnim naočarima od roga, u crnom odelu i sa sjajnom crnom kosom izgledao kao buba nosorožac na dve noge. „Molim vas, gospodine Vinteru, zaklinjem vas! Ne dopustite da vaši poštovaoci ispaštaju zbog nepravde koja vam je naneta.“

„Zemlja koja me tretira kao čudovište ne zaslužuje moje slike“, rekao je Hari. „I u Nemačkoj je počela da mi se spočitava pornografija. Pritom sam samo oponašao *Adama i Evu* – sliku Albrehta Direra! Zato sam se iselio mnogo pre nego što je onaj austrijski moler došao na vlast u Nemačkoj.“

„Ali London ipak nije Berlin!“

„Ako mene pitate, danas je Engleska isto tako na rubu fašizma kao onda Nemačka. Uzgred, isto to važi i za Francusku. I tamo me moj tast progoni! Dao je da se raspiše poternica za mnom!“

„Floransin otac? Uopšte nisam znao da je političar.“

„Krupna je zverka u pariskoj policiji, što bi se reklo, fašista po zanimanju. Mada Florans i ja nikada nismo nameravali da se venčamo, primorao nas je na brak čiji kraj smo označili u vašoj galeriji. Da, krugovi se zatvaraju, a omča se sve više steže. Varvarstvo se širi po Evropi kao epidemija.“

„Hoćete li iz Londona otputovati pravo u Madrid?“

„Što se mene tiče, najradije bih još danas obukao uniformu i borio se u Španiji na strani svojih drugova“, rekao je Hari. „Umetnost i duh protiv varvarstva! Ali prethodno moram do Kelna.“

„Bože sveti!“, povikao je Bertram Ejmrouz. „Šta ćete u Nemačkoj? Nacisti su vas stavili na listu umetnika za odstrel.“

„To smatram kao najčasnije odlikovanje koje se danas može dodeliti nekom slikaru!“

„Pre bi to trebalo da vidite kao upozorenje! Ako strahujete od fašizma u Engleskoj – Nemci će vam pokazati šta je stvarno fašizam.“

„Ne vraćam se tamo radi uživanja. Želim da se oprostim od svog sina. Njegova je majka, moja prva žena, Jevrejka. Bobi je do sada živeo kod svojih babe i dede kako bi priveo kraju učenje štamparskog zanata. Ali kao polu-Jevrejinu u Nemačkoj mu gori tlo pod nogama. Podneo je zahtev za američku vizu.“

Policajci su ga posmatrali podozrivo. Da li je reč Nemačka izazvala njihovu sumnju? Ili reč Jevrejin? Kada im je Hari grimasom uzvratilo na poglede, zbunjeno su se okrenuli ka ostacima njegove izložbe. Dok su zurili u slike na polupraznim zidovima, odmahujući glavom i nakrivljenih vratova jer nisu znali šta je na slikama gore, a šta dole, stalno su udarali pendrecima po svojim dlanovima. Kao da su se oštrili za slamanje nekog štrajka ili pobune.

Hari je morao da se uzdrži da se ne ispovraća. „Kada bih samo znao koja svinja me je potkazala“, rekao je i skinuo sledeću sliku sa zida pre nego što su je policajci oskrnavili svojim pogledima.

„Verovatno neki špijun Laurinog oca“, rekao je Bertram Ejmrouz. „Gospodin Pedington je veoma bogat i moćan čovek.“

„Pre verujem da je to ona Džeraldina“, kazao je Hari. „Ona je rođena dadilja. Osim toga, nisam joj drag. Ali objasni mi kako to funkcioniše kod vas u Engleskoj? Mislim, ako devojka iz dobre kuće pobegne s nekim strancem, a onda se vrati pod okrilje porodice?“

„Po pravilu sasvim prosto.“ Bertram Ejmrouz je skinuo naočare i brisao stakla. „Za tri nedelje je dvorski bal. Koliko znam, Laura Pedington tamo debituje. Potom će proteći jedno dva meseca i *Tajms* će objaviti njenu veridbu s nekim lordom ili grofom.“

Hari je brižljivo spustio sliku u jedan od sanduka i prekrrio je drvenom vunom. „Da“, rekao je dok je uzimao ekser i čekić da zakuje sanduk. „Život je jedna *jeu de vérité*.“

„Jedna – šta?“

„Igra istine. Tu se uvek samo po sebi pokaže šta je stvarno istina.“ Ukucao je prvi ekser jednim jedinim udarcem. „Ali možda je tako bolje. Ne znam da li bih se držao svoga zaveta ako bi pošla sa mnom. Pored toga, bila bi to užasna odgovornost, mislim, ona je prilično mlada...“

Sopstvene reči su mu se toliko zgadile da je začutao usred rečenice. Kakav je on prokleti lažov! Sve svoje slike bacio bi u Temzu ako bi zbog toga Laura bila kraj njega. Dok je ukucavao ekser po ekser u sanduk, video ju je pred sobom. Sasvim sama sedi u sobi, u kuli roditeljskog zamka. Okružena je bezličnim pogledima koji iz tame zure u nju. Tamnica sačinjena od pogleda i straha.

Za to treba da ispaštaju fašisti! Ovi u Španiji će platiti za ono što su uradili toj devojci!

U nemom besu Hari je ukucavao poslednji ekser. Potom je protresao letve da proverí njihovu čvrstinu.

„Nosite ovo!“

Dok je Bertram Ejmrouz iznosio sanduk, Hari je uzeo list hartije. Morao je da se oporavi od svega, a umetnost je njegovo jedino pribežište, jedina stvarnost koja ga zadržava duže od pet minuta a da ne poludi.

Počeo je da crta bez plana i namere. Njegovu olovku je vodila samo smela, neodređena želja: želja da nekako pomogne Lauri, da je oslobodi iz proklete tamnice.

Kako ga je nazvala? Veliki čarobnjak.

Odjednom je osetio neku ruku na svom ramenu.

„Jesam li to ja?“, upitao je hrapav, dubok ženski glas.

Kada je podigao pogled, Hari je video isto ono lice koje je nacrtao. Mladu ženu blede puti, s dugim crnim uvojcima, još crnijim očima i punim rumenim ustima: nežnu minijaturu koja se upravo pretvara u divljeg konja.

10.

„A tvoji roditelji?“, hteo je Hari da zna.

„Koji roditelji?“, Laura mu je podsmešljivo uzvratila pogled. „Ja sam slobodna žena!“

Uzrujan, gotovo uplašen, namrštio je čelo, a osmeh mu je nestao sa usana. Laura je poverovala da ne vidi dobro. Očekivala je da će je dočekati raširenih ruku – a sada ovo lice! Zar ne može da zamisli šta je rizikovala? Kada je rekla svojim roditeljima da će napustiti London u roku od četrdeset osam sati, kako bi pratila Harija u Španiju, njena majka je doživela slom živaca, a otac je izustio samo jednu jedinu rečenicu: „Onda tvoja senka više nikada neće zatamniti naša vrata.“ Otišla je iako je lekar hitne pomoći otpremio njenu majku u bolnicu. Iskoristila je pometnju i nestala kada su naišli bolničari s nosilima. Nikada ne bi imala hrabrosti za to da nije znala da će se naći s Harijem.

Je li to ono od čega on sada zazire? Zbog straha da će mu ona možda jednog dana prebaciti da je otrgnuta iz svog starog, sigurnog sveta.

Kao da želi da potvrdi njenu pretpostavku rekao je: „Gotovo da nisi starija od mog sina Bobija. Mnogo više bi išla uz njega.“

„Tvoj sin se zove Bobi? Lepo ime. Ali ne toliko lepo kao Hari.“ Pokazala je na sliku na kojoj ju je pretvorio u divljeg konja. „Ili Veliki čarobnjak želi da ukloni svoju čaroliju?“

Umesto odgovora poljubio ju je.

„Uvek je neko žrtva“, šapnula je. „Hajde da krenemo već danas. Što ranije napustimo Englesku, to bolje.“

„Uopšte se ne plašiš?“, upitao je. „Čak ni rata?“

„Ne“, rekla je. „Zapravo i ne bežim odavde, a iskreno rečeno ni zbog tebe. Činim to samo radi sebe.“

Konačno mu se vratio osmeh. „Nevesta vetra će se pretvoriti u Nevestu rata. Već vidim sliku pred sobom. Još samo moram da je naslikam. Za naše prijatelje u Španiji.“

Odvojila se od njega. „Napravimo ugovor. Pokloniću ti svoju mladost, a ti ćeš me zauzvrat podučiti kako se stvara čarolija.“

„Nećeš li prvo da naučiš da kuvaš?“ Kada joj je video lice, klimnuo je. „Dakle, stvarno to misliš.“

„Kakvo glupo pitanje! Da li to mislim ozbiljno?! Želim da naučim od tebe sve što znaš. I konačno da naučim da gledam! I slikanje! I život! S tobom!“

„Psst“, izustio je Hari i stavio joj prst na usne. „Ne tako glasno!“

Glavom je pokazao na policajce koji su se iz hodnika nagnuli ka njima. Još nisu prepoznali Lauru, ali kada saberu jedan i jedan, odmah će je upitati za njenu ličnu kartu. Srećom, u tom trenutku se stepenicama popeo gospodim Ejmrouz i dvojicu službenika uvukao u neki razgovor.

„Dobro, dakle, dogovoreno“, rekao je Hari na francuskom. „Ali samo pod jednim uslovom.“

„A to je?“

„Da poštuješ moj zavet.“ Uzeo ju je za bradu i gledao je u oči. „Možeš da me imaš u svojim snovima. Tada možeš da mi budeš žena i ljubavnica. Ali samo tu.“

„Ne uobražavaj“, odvrtila je Laura. „Bez tvoga zaveta ne bih se uopšte zaljubila u tebe. Bolje pripazi na Dadu. Da ti ne napravi metež u glavi.“

„I još nešto“, dodao je Hari ne obraćajući pažnju na opasku. „Nikada ti neću reći 'volim te'.“

„Hvala bogu!“, nasmejala se Laura. „Mrzim muškarce koji pričaju tako kičaste stvari.“